

e-novičke

junij 2011

Dragi bralci, v šesti letošnji številki pišemo o paleti dogodkov, ki so se zvrstili v zadnjem času. In ni jih malo. Hkrati vas obveščam, da e-Novičke julija ne bodo izšle. Ponovno bodo z vami v avgustu. Prijetne poletne dni vam želim,

Nevenka Kocijančič, izvršna urednica e-Novičk

VSEBINA

Domače novičke	2-4
Povzetki analize zadovoljstva udeležencev z usposabljanji v letu 2010	2
Strokovni svet za izobraževanje odraslih je zasedal aprila	3
Nadaljevali smo z usposabljanjem notranjih predavateljev in trenerje iz Slovenskih železnic	3
Projekti ESS	4-5
Izpeljani kolegialni obiski v šestih izobraževalnih organizacijah	4
Nadaljnje usposabljanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO	5
Teden vseživljenjskega učenja 2011	5-8
TVU 2011 podira vse rekorde	5
Nacionalno odprtje TVU 2011 v Žalcu	6
Jubilejni Andragoški kolokvij je za nami	7
Praznovanje visokega jubileja v Šentjurju	8
Mednarodno sodelovanje	8-12
Študijski obisk iz Anglije	8
Pristopni seminar OECD	9
Zamenjava vodilnih oseb v dveh pomembnih ustanovah	10
Regionalni posvet o uresničevanju Belemskega akcijskega načrta v Jugovzhodni Evropi	11
Vabimo	12
Okrogla miza o izobraževanju kot dejavniku družbene vključenosti	12
Pomembne publikacije	12-13
Cedefop je izdal letno poročilo.....	12
Gospodarske koristi poklicnega in strokovnega izobraževanja za posameznike	13
Poklicno izobraževanje in usposabljanje za skupno dobro	13
Iz drugih virov	14-19
Izšla je prva letošnja številka e-glasila o izobraževanju odraslih Nova šansa	14
Izšla je prva številka glasila InfoLetter v letu 2011	14
Poročilo EU o izobraževanju in usposabljanju za leto 2010	14
Srečanje ekspertov Evropske komisije za izobraževanje starejših odraslih	15
Evropska komisija položila temeljni kamen letu dejavnega staranja	15
Izšla je četrta številka e-glasila Andragoškega društva Slovenije	16
in še vrsta drugih novic	16-24

Povzetki analize zadovoljstva udeležencev z usposabljanji v letu 2010

Analiza zadovoljstva udeležencev z izpeljavo izobraževalnih programov je ključnega pomena za vsako organizacijo, ki izvaja izobraževanja. Z njo pridobivamo mnenja o tem, kako so udeleženci zadovoljni z izobraževalno ponudbo, s posameznimi vsebinami v programu, z delom predavateljev, učnim gradivom, pa tudi o tem, ali so dovolj informirani in seznanjeni z dejavnostjo organizacije izvajalke.

Na ACS vsako leto opravljamo analizo zadovoljstva udeležencev z usposabljanjem. Povzetke letošnje analize predstavljamo v nadaljevanju.

V okviru naloge *Usposabljanje za andragoško delo – Izvajanje programov andragoškega spopolnjevanja* smo v letu 2010 izpeljali 12 različnih programov andragoškega spopolnjevanja. Nekaterne programe smo zaradi aktualnih vsebin izpeljali večkrat, nekaterih pilotnih izvedb novo pripravljenih modulov pa nismo realizirali – udeleženci, ki so jih teme zanimale, so nam sporočali, da termin izobraževanja ni primeren, da so prezaposleni ali pa so že vključeni v druga naša spopolnjevanja, ki so potekala vzporedno.

Naših spopolnjenj in usposabljanj se je udeležilo približno enako število strokovnih delavcev kot leto prej, nekoliko manj pa jih je izpolnilo evalvacijske vprašalnike.

V letu 2010 se je število udeležencev, ki v organizaciji opravljajo vlogo organizatorja izobraževanja, v primerjavi z letom poprej zmanjšalo kar za polovico. Vloga učitelja je tako postala z dobrimi 40 odstotki prevladujoča. Glavni razlog za to je verjetno v tem, da smo večino spopolnjenj izpeljali za zaključene skupine učiteljev srednjih šol in fakultet, kar je prispevalo k povečanju deleža.

Glede na udeležbo so prevladovala redno zaposlene, visoko izobražene ženske, stare med 31 in 50 let, z več kot 10-letnimi delovnimi izkušnjami na področju izobraževanja odraslih.

Splošno zadovoljstvo udeležencev z vsebinami in izpeljavo spopolnjenj in usposabljanj je bilo zelo visoko ocenjeno (skoraj 99-odstotno). Tudi **razmerje med teoretičnim in praktičnim delom** je bilo ustrezno, **metode dela** pa so udeleženci ocenili kot zanimive, učinkovite in uporabne. **Učna gradiva** so bila večini udeležencev dostopna v elektronski obliki v učnem kotičku na spletni strani izobraževalne dejavnosti ACS. Tak način posredovanja gradiv je bil med udeleženci dobro sprejet in zelo dobro ocenjen (povprečna ocena 4,48 na petstopenjski lestvici). Z **delom predavateljev** so bili udeleženci zadovoljni, zato so jih ocenili s povprečno oceno 4,90. Pri **organizaciji spopolnjenj in usposabljanj** so udeleženci najbolje ocenili upoštevanje njihovih želja in potreb (povprečna ocena 4,83). K temu je verjetno prispevalo dejstvo, da smo večino delavnic izpeljali za zaključene skupine, pri katerih smo vsebine prilagodili njihovim željam in potrebam.

Najpogosteje smo sodelovali s podjetji, kamor sodijo tudi zasebna svetovalna in izobraževalna podjetja, najmanj udeležencev pa je prihajalo iz zbornic, regionalnih razvojnih agencij, regionalnih skladov dela, sindikatov in občin.

Izpeljali smo 9 petkovih srečanj, ki se jih je udeležilo 120 slušateljev, večinoma sodelavcev ACS, bilo pa je tudi nekaj zunanjih obiskovalcev. Našemu povabilu se je odzval tuji predavatelj iz Združenih držav Amerike.

Celotno analizo najdete na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/evalvacija/index.php?nid=130&id=26>.

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Strokovni svet za izobraževanje odraslih je zasedal aprila

V četrtek, 21. aprila 2011, je bila na Ministrstvu za šolstvo in šport (MŠŠ) 63. redna seja Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih (SSIO). Na seji so člani obravnavali nekaj ključnih strokovnih tem, pomembnih za nadaljnji razvoj sistema izobraževanja odraslih v Sloveniji. Poleg članov strokovnega sveta so se seje udeležili tudi Ema Perme, vodja Sektorja za izobraževanja odraslih na MŠŠ, Irena Kuntarič Hribar, vodja sektorja za vseživljenjsko učenje na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ), in mag. Andrej Sotošek, direktor ACS.

Dr. Angelca Ivančič, članica Nacionalnega strokovnega sveta za pripravo Bele knjige o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji (NSS) in predsednica Področne strokovne skupine za izobraževanje odraslih, je predstavila ključne poudarke, cilje in predloge ukrepov na področju izobraževanja odraslih v naslednjem razvojnem obdobju. Kot izhodišče za razpravo je predsednica SSIO, dr. Sonja Kump, predstavila sklepe in pripombe, oblikovane na Komisiji za spremljanje izvajanja nacionalnega programa izobraževanja odraslih. Po živahni razpravi so člani oblikovali pripombe, ki naj bi jih SSIO v času javne razprave – potekala je do konca aprila – posredoval NSS.

V nadaljevanju seje so se člani SSIO seznanili s Poročilom o realizaciji Programa izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za leto 2010. Gradivo sta predstavili vodji obeh pristojnih sektorjev na MŠŠ in MDDSZ. Po strokovni razpravi so člani SSIO oblikovali pozitivno mnenje o predlaganem gradivu.

Člani SSIO so se seznanili s potekom in z rezultati evalvacij programov Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM), Usposabljanje za življenjsko uspešnost (UŽU) in Računalniška pismenost za odrasle (RPO) ter izhodišči za prenovo teh treh javno veljavnih programov na področju izobraževanja odraslih. Vse tri evalvacijske študije in Strokovna izhodišča za prenovo javno veljavnih programov UŽU, PUM in RPO so objavljeni na spletni strani <http://www.acs.si/index.cgi?m=51&id=241>.

Zatem so člani SSIO obravnavali in potrdili dve novi gradivi za področje učenja slovenskega jezika kot drugega tujega jezika, ter dva nova javno veljavna programa za priseljence, in sicer: Začetna integracija priseljencev (ZIP) ter Začetna integracija priseljencev – nadaljevalni program (ZIP II).

mag. Andrej Sotošek (andrej.sotosek@acs.si), ACS

Nadaljevali smo z usposabljanjem notranjih predavateljev in trenerje iz Slovenskih železnic

V mesecu maju 2011 smo nadaljevali z usposabljanji za notranje predavatelje in trenerje Slovenskih železnic. Izpeljali smo še tri delavnice z naslovom *Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja*. Na prvi (od 10. do 12. maja) je bilo prisotnih 14 udeležencev, na drugi (od 23. do 25. maja – fotografija na naslednji strani) jih je bilo 15, tretje delavnice (od 30. maja do 1. junija) pa se je udeležilo 17

udeležencev. Vseh usposabljanj za andragoško delo, ki smo jih organizirali v prostorih Slovenskih železnic v Ljubljani, vodila pa sta jih zunanja sodelavca ACS, *Mirjam Dominko* in *Miran Morano*, se je udeležilo 46 notranjih trenerjev iz vse Slovenije, v letošnjem letu skupaj že 87.

V treh dneh intenzivnega dela so se udeleženci naučili pripraviti spodbudno okolje za učenje, vzpostavljati in ohranjati dober stik v skupini, upravljati s seboj in skupino ter samozavestno nastopati v različnih vlogah izobraževalca odraslih (svetovalec, moderator, predstavljalec informacij, motivator). Spoznali so andragoški cikel in se seznanili z osnovnimi načeli izobraževanja odraslih, pripravili pa so tudi kratko strokovno vsebino in jo predstavili skupini udeležencev, od katerih so dobili povratno informacijo o nastopu.

Izpeljave posameznih delavnic so udeleženci ocenili kot zelo dobre. Pohvalili so oba predavatelja, njuno strokovnost, izvirnost in način podajanja vsebin, zelo so bili zadovoljni, ker so imeli možnost in priložnost pripraviti lastno predstavitev določene teme in jo predstaviti skupini.

mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

PROJEKTI ESS

Izpeljani kolegialni obiski v šestih izobraževalnih organizacijah

V času od 21. aprila do 24. maja so v sklopu projekta *Svetovalci za kakovost izobraževanja odraslih* potekali kolegialni obiski. Predmet presoje je bil notranji sistem kakovosti, ki ga izobraževalne organizacije uporabljajo. Gostiteljice kolegialnih obiskov so bile: Zasavska ljudska univerza Trbovlje, Ljudska univerza Nova Gorica, Center za izobraževanje in kulturo Trebnje, Ljudska univerza Ajdovščina, Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza (na fotografiji) in Ljudska univerza Ormož.

Vsako organizacijo je presojala skupina treh kolegialnih presojevalcev, ki je pred izpeljavo obiska pregledala samoevalvacijsko poročilo, pripravila presojo po vnaprej opredeljenih merilih ter pripravila vprašanja za presojo, s pomočjo katerih so želeli dodatno osvetliti nekatere vidike, ali pa pojasniti določene informacije, zapisane v poročilu. Pri presoji so izhajali iz specifične situacije posamezne izobraževalne organizacije, kljub temu pa je mogoče najti nekatere skupne značilnosti vseh obiskov. Ob prihodu v organizacijo so kolegialne presojevalce sprejeli gostitelji, sledil je uvodni pogovor z vsemi, ki so bili vpleteni v proces presoje, v katerem so se presojevalci natančneje predstavili, pojasnili namen kolegialne presoje ter kako bo kolegialna presoja potekala. Nato so sledili individualni pogovori z direktorjem, svetovalcem za kakovost ter člani skupine za kakovost. Po opravljenih pogovorih so kolegialni presojevalci pripravili prvo povratno informacijo ter se o njej pogovorili s predstavniki organizacije gostiteljice. Bolj natančno povratno informacijo o presoji sistema kakovosti bodo kolegialni presojevalci zapisali v poročilu, ki ga bodo posredovali posamezni izobraževalni organizaciji. V njem bodo opozorili na močne in šibke točke sistema, ki so ga presojali, ter podali svoje predloge za izboljšave.

Kolegialni obiski so potekali v prijetnem in sproščenem vzdušju, saj je sočasno ob izpeljavi kolegialne presoje potekala tudi kolegialna izmenjava dobrih praks, k čemur so pripomogli tako gostitelji kolegialnih obiskov kot tudi kolegialni presojevalci.

Milena Zorić (milena.zoric@acs.si), ACS

Nadaljnje usposabljanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO

Na ACS smo 24. maja izpeljali 2. delavnico nadaljnega usposabljanja delujočih svetovalcev v središčih ISIO v letu 2011 z naslovom *Spopolnjevanje komunikacijskih veščin*. Delavnica je bila namenjena svetovalcem, ki so želeli nadgraditi komunikacijske veščine za delo v svetovalnem središču za izobraževanje odraslih.

Predavateljica *Mirjam Dominko* je dala poudarek komunikacijskim veščinam v svetovalnem pogovoru, in sicer: kako vzpostaviti in vzdrževati dober stik s svetovancem, kako voditi svetovalni pogovor, aktivno poslušati in pravilno izbirati besede ter na koncu preveriti doseganje ciljev svetovalnega pogovora. Udeleženci so s številnimi praktičnimi vajami spoznali, kako izbrati in pravilno uporabiti komunikacijske veščine, da se svetovanec dobro odzove, s tem pa je omogočeno kakovostno svetovanje.

Program poteka v okviru projekta *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2009 do 2011*. Projekt, ki se izvaja v okviru *Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013*, razvojne prioritete *Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja* in prednostne usmeritve *Izboljševanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja*, financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo RS za šolstvo in šport.

Jerca Rupert (jerca.rupert@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2011

TVU 2011 podira vse rekorde

Uradni termin Tedna vseživljenjskega učenja 2011 (16. do 22. maj) je že za nami, statistika letošnjega spletnega koledarja (http://tvu.acs.si/koledar/v_stevilkah) pa nam razodeva, da je kar 62 % vseh dogodkov izpeljanih v razširjenem terminu (od 1. maja do 30. junija). Po vsej Sloveniji se bo torej še marsikaj dogajalo, le nacionalni naboj ne bo več tolikšen, saj sta obe državni prireditvi – nacionalno odprtje TVU ter 15. andragoški kolokvij – že izpeljani in o njiju pišemo v nadaljevanju.

V informacijskem sistemu TVU je letos prijavljenih blizu 1.100 prirediteljev, ki s skupnimi močmi izpeljujejo okrog

6.400 dogodkov. Oboje sta rekordna kazalnika, ki – prvi za okrog 30 %, drugi pa za okrog 17 % – presejata lanska dosežka. Med razlogi za uspešnost festivala učenja smo že omenjali novo politiko sofinanciranja TVU (koordinatorji prek sklepov o razmestitvi, izvajalci pa še naprej prek Javnega razpisa o sofinanciranju prireditev v TVU 2011). Postopka imenovanja koordinatorjev oziroma izbora prirediteljev sta že zaključena, po izpeljanih dejavnostih bodo oboji prek aplikacije ReNPIO le še poročali o opravljenih obveznostih in kmalu za tem prejeli napovedane zneske. Hkrati teče tudi izpolnjevanje ankete o TVU (<http://tvu.acs.si/anketa>). Ta korak je predpogoj za pridobitev potrdila o sodelovanju v projektu TVU (več informacij na strani <http://tvu.acs.si/sodelujoci/potrdila/>), obenem pa pripomore k pripravi poročila in analize ter k utemeljevanju nadaljnjega razvoja projekta.

Rekordni kazalniki uspešnosti TVU nas navdušujejo, porajajo vprašanje, kje, če sploh, je meja, in nas obvezujejo, da z razvojno naravnostjo festivala učenja nadaljujemo. Pri tem pa je ključnega pomena sinergija vseh sodelujočih, zato jo bomo krepili tudi v prihodnje.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.panger@acs.si), ACS

Nacionalno odprtje TVU 2011 v Žalcu

Letos smo Teden vseživljenjskega učenja (TVU) slovesno odprli v Žalcu. 12. maja smo se zbrali v Domu II. slovenskega tabora Žalec – kulturnem domu, kjer je tekla osrednja slovesnost šestnajstega festivala učenja s podelitvijo priznanj ACS za promocijo učenja in znanja za leto 2010.

UPI – ljudska univerza Žalec je v sodelovanju z Andragoškim centrom Slovenije pripravila pester otvoritveni [program](#), ki se je pričel s sprejemom gostov in dobrodošlico Žalskih mestnih piskačev. Številne obiskovalce iz vse Slovenije ter goste, bilo jih je več kot 230, so na prireditvi pozdravili *Janko Kos*, župan občine Žalec, *mag. Andrej Sotošek*, direktor ACS, ter *mag. Vinko Logaj*, generalni direktor Direktorata za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih pri Ministrstvu za šolstvo in šport, ki je festival učenja odprl.

V osrednjem delu prireditve smo počastili dobitnike Priznanj ACS za leto 2010. Za ustvarjalno in plodovito delo na področju promocije učenja in znanja so priznanja prejeli:

- [Ciril Horjak](#) iz Ljubljane, risar stripov in ilustrator, ki umetniške stripe večje kombinira z izobraževanjem;
- [Janez Košir](#) iz Begunj pri Cerknici, ki je osebno travmo *brezposelnosti vzel kot odskočno desko v življenje*, kjer z 'veliko žlico' zajema in daje (iz predloga);
- [Ana Kruder](#) iz Slovenske Bistrice, ki pri svojih poznih šestdesetih letih ostaja dejavna kot predavateljica, udeleženka ali kot prostovoljka, vključena v različne oblike izobraževanja in usposabljanja;
- [Štefka Kustec](#), zlata maturantka iz Črenšovcev, ki se je po izgubi zaposlitve v tekstilnem podjetju Mura odločila, da izpolni svojo otroško željo in nadaljuje šolanje;
- [Alojz Lipnik](#), župan občine Solčava, ki svojo usposobljenost za mentorja študijskih krožkov in drugo neformalno znanje, s katerim nenehno nadgrajuje svojo formalno izobrazbo, zna izkoristiti za povezovanje ljudi v občini;
- [David Pavlič](#) iz Novega mesta, ki je s pomočjo programa *Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM)* premagal osebno krizo in se preusmeril na novo pot;

- [Jože Perme](#) iz Grosupljega s svojo življenjsko učno potjo;
- [Projektno učenje za mlajše odrasle \(PUM\) pri Ljudski univerzi Radovljica](#) (na fotografiji), ki ne krepí le vključenih posameznikov, ki so se zaradi osebnostnih ter družinskih težav znašli na robu družbe, ampak spreminja tudi odnos okolice do udeležencev v tem programu;
- [Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije](#), ki odločilno prispeva k izobraževanju odraslih na področju obrti in podjetništva, ter
- [AHA EMMI predelava aluminija d.o.o.](#), učeče se podjetje, v katerem so prepričani, da znanje in veščine zaposlenih ustvarjajo dodano vrednost.

Dogajanje na prireditvi je popestrila skupina Slovenski tolkalni projekt (SToP) s pevko Sanjo Mlinar Marin, program pa je povezoval Boštjan Romih. Odprtje je v zahvali vsem sodelujočim zaokročila Franja Centrih, direktorica UPI – Ljudska univerza Žalec.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Jubilejni Andragoški kolokvij je za nami

26. maja 2011 smo uspešno zaključili 15. andragoški kolokvij z naslovom *Gospodarstvo v recesiji in izobraževanje odraslih*. Dogodek je potekal v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije (GZS) in v prostorih te ustanove, saj sta izobraževanje odraslih in gospodarstvo področji, ki se zelo povezujeta in dopolnjujeta. Letošnjega kolokvija se je udeležilo več kot 70 udeležencev.

Udeležence sta nagovorila direktor ACS, mag. *Andrej Sotošek*, in predsednik GZS, mag. *Samo Hribar Milič* (na fotografiji). V zelo zanimivem plenarnem delu so o problematiki izobraževanja v času manj ugodnih gospodarskih razmer spregovorili: dr. *Bogomir Kovač* s prispevkom *Ekonomski vidiki gospodarske krize v Sloveniji in vloga intelektualnega kapitala*, dr. *Alenka Kajzer* je predstavila *Vpliv gospodarske krize na trg dela in pomen izobraževanja in usposabljanja*, dr. *Ana Krajnc* je osvetlila problematiko *Gospodarska kriza, znanje in izobraževanje*. Nato sta sledila prispevka mag. *Jasmine Mirčeve* *Izobraževanje zaposlenih v času gospodarske krize: pravica, privilegij ali nujnost* in *Matjaža Hanžka* *Kaj po krizi: delo ali domišljija?*

V delovnih skupinah *Gospodarska kriza in izobraževanje ter usposabljanje zaposlenih v zasebnem sektorju* in *Gospodarska kriza in izobraževanje ter usposabljanje v javnem sektorju* so bili podani primeri dobre prakse in izpostavljeni nekateri vidiki izobraževanja odraslih v posameznih segmentih gospodarstva in družbe. V okviru prve delovne skupine je *Damjana Košir* predstavila *Izvajanje ukrepa Usposabljanje in izobraževanje v okviru aktivne politike zaposlovanja v letu 2010*, sledila sta primera dobre prakse *Iskre Avtoelektrike*, ki ga je podala *Marjeta Stepančič Slavec*, in *Revoza*, ki ga je predstavila *Barbara Krajnc*. V drugi delovni skupini so o problematiki izobraževanja in usposabljanja spregovorili mag. *Tanja Čelebič*, ki je podala analizo *Izobrazbene strukture delovno aktivnega prebivalstva*, mag. *Maja Radinovič Hajdič*, ki je pojasnila primer *Pridobivanja temeljnih spretnosti manj izobraženih zaposlenih v času krize*, in mag. *Vinko Logaj*, ki je spregovoril o *Izobraževanju in socialnem partnerstvu*.

Ugotovljeno je bilo, da je obdobje gospodarske krize nepričakovano, aktualno, turbulentno in manj prijazno obdobje razvoja. Zaznamujejo ga finančna kriza, poslabšanje razmer na trgu dela, povečevanje revščine. Gre za obdobje, ki globoko posega v človeško moralo in družbene vrednote, hkrati pa je to čas, ko se lahko oblikujejo nastavki bolj humane in inkluzivne družbe. Seveda ni naključje, da je ravno v tem obdobju nastala vrsta mednarodnih in nacionalnih dokumentov ter gradiv (tudi alternativnih), ki ponujajo smernice in vizije razvoja. Eno temeljnih sporočil teh dokumentov je, med drugim, da kriza ne sme povečati nepravilnosti in neenakosti.

Konferenčni prispevki bodo objavljeni v tiskani publikaciji, ki bo izšla predvidoma julija 2011, predstavitev pa so objavljene na spletni strani <http://tvu.acs.si/ak/2011/>.

Mag. Jasmina Mirčeva (jasmina.mirceva@acs.si), ACS

Praznovanje visokega jubileja v Šentjurju

V sklopu Tedna vseživljenjskega učenja 2011 so 31. maja zvečer na vrtu Ipavčeve hiše gostje in sodelavci – bilo jih je blizu sedemdeset – praznovali 50-letnico delovanja Ljudske univerze Šentjur. Prireditelja je v vlogi stroge profesorice, ki preverja znanje udeležencev, sedečih v prvi vrsti, odlično vodila *Polonca Jazbinšek*. Izprašani – direktorica LU Šentjur, *Jelka Godec*, župan Občine Šentjur, *mag. Marko Diaci*, predstavnik Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, *mag. Gordana Možina Florjanc*, ter avtorica članka – smo vsak iz svojega zornega kota predstavili naše izkušnje z LU Šentjur, jim čestitali za številne dosežke in zaželeli obilo uspeha tudi v prihodnje. Vlogu LU Šentjur v slovenskem izobraževalnem prostoru je osvetlil prebrani nagovor *Eme Perme*, vodje Sektorja za izobraževanje odraslih na Ministrstvu za šolstvo in šport. Pevka *Alenka Godec* pa je s svojimi energičnimi nastopi prepričala zbrane, da je življenje lepo in da se pogum, da človek vstopi skozi odprta vrata LU Šentjur po različna znanja, vedno bogato obrestuje. Najboljše pričbe tega so bili slušatelji računalniškega opismenjevanja za odrasle, ki so malo pred prireditvijo prejeli potrdila o uspešno zaključenem usposabljanju.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.panger@acs.si), ACS

MEDNARODNO SODELOVANJE

Študijski obisk iz Anglije

Na ACS sta bili v okviru programa *Leonardo da Vinci – Mobility* na enotedenskem študijskem obisku (od 23. do 27. maja 2011) gostji iz Anglije. Obe delata kot karierni svetovalki (career advisors) na [Leeds City College Park Lane Campus](http://www.leeds.ac.uk/leeds-city-college-park-lane-campus).

V času njunega obiska sta spoznali vlogo, delovanje, organiziranost in umeščenost ACS v slovenskem in mednarodnem prostoru. Seznanili smo ju tudi z izobraževalnim sistemom v Sloveniji ter umeščenostjo in vlogo, ki ga ima izobraževanje odraslih pri nas. Približali smo jima delovanje svetovalnih središč za

izobraževanje odraslih v Sloveniji in tudi širše ter vlogo svetovalne dejavnosti v izobraževalnem sistemu v Sloveniji.

Tudi sami (na fotografiji) sta predstavili organiziranost svetovalne dejavnosti in delo svetovalcev na Leeds City College, pripomočke, ki jih ti uporabljajo pri svetovanju, in novosti, ki so se na tem področju uveljavile v zadnjih letih v Angliji. Nekaj več časa sta namenili predstavitvi presojanja kakovosti v njihovi organizaciji po modelu kakovosti MATRIX. Tudi na ACS smo pri oblikovanju izhodišč modela presojanja in razvijanja kakovosti v svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih upoštevali ta model.

V času študijskega obiska sta obiskali nekatere ustanove v Ljubljani:

- spoznali sta delovanje Knjižnice Otona Župančiča (Borza znanja, Središče za samostojno učenje in Borza dela),
- na Centru za poklicno izobraževanje Republike Slovenije so jima predstavili pomen kariernega svetovanja za mlade in dejavnosti na področju promocije poklicev,
- v Biotehniškem izobraževalnem centru Ljubljana pa sta spoznali njihovo obsežno izobraževalno in svetovalno dejavnost za mlade in odrasle.

Zadnji dan njunega obiska sta se seznanili z izobraževalno in svetovalno dejavnostjo Razvojnega izobraževalnega centra – RIC Novo mesto, še posebej z dejavnostjo Svetovalnega središča Novo mesto. V dolenski prestolnici sta svoje delo predstavili tudi drugim svetovalkam iz mesta in okolice. Z izmenjavo izkušenj sta dobili vpogled v prakso svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih v Sloveniji.

Tina Kalamiza (tina.kalamiza@acs.si), ACS

Pristopni seminar OECD

Ministrstvo za šolstvo in šport je 25. maja organiziralo seminar, namenjen predstavitvi dejavnosti Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD), katere polnopravna članica je Slovenija postala v letu 2010. Na področju izobraževanja je naša država v različnih projektih (*PISA*, *TALIS* in drugih) sodelovala od leta 2002, ko je imela status opazovalke v Odboru za izobraževanje, ter še prej, leta 1998, ko je v raziskavi o funkcionalni pismenosti odraslih (*IALS*) dosegla nič kaj spodbudne rezultate.

Program in druge podatke o seminarju si lahko ogledate na [spletni strani MŠŠ](#), na tem mestu pa bi želela izpostaviti dva vidika, ki zadevata izobraževanje odraslih.

Seminarja smo se udeležili tudi predstavniki ACS, ki smo bili neljubo presenečeni nad tem, da sta bila tako v spletnih gradivih ministrstva kot tudi v govoru ministra, *dr. Igorja Lukšiča*, neprestano omenjana *šolski sistem* in *šolska politika*. Tako je minister celo »poudaril, da si Slovenija od organizacije OECD želi predvsem podpore šolstvu«. Takšno zoženo pojmovanje (ali le poimenovanje?) izobraževanja in učenja, ki – niti kar zadeva pridobivanje formalne izobrazbe – še zdaleč ne poteka zgolj v šolah, je stroki izobraževanja

odraslih namreč tuje. Predstavniki OECD so svoje predstavitve seveda zasnovali z vidika celostne definicije izobraževanja (in usposabljanja) ter poudarjali pomen ustreznih podatkovnih virov, podatkov in kazalnikov. Soglašali so z našo intervencijo o tem, da je vse omenjeno še kako pomembno tudi za izobraževanje odraslih oziroma vseživljenjsko učenje.

Jasno je, da se posamezna država ne more vključiti v vse raziskave OECD in/ali Evropske komisije ter drugih akterjev na tem področju, pač pa je treba zaradi omejenosti virov preudarno izbrati tiste študije, ki bi pomenile najboljšo podporo za modro odločanje. S tem pa se dotikam še druge teme, ki nas je izzvala. Predstavniki OECD so namreč poudarili pomen raziskave kompetenc odraslih (*PIAAC*) in ji z vidika učinkovitega upravljanja človeškega kapitala prisodili še večji pomen, kot raziskavi *PISA*, namenjeni preverjanju kompetenc 15-letnikov. Slovenija je v raziskavi *PIAAC* kratek čas (2009–2010) sodelovala, potem pa izstopila. Na naše vprašanje, ali OECD ocenjuje, da bi se v to pomembno študijo še lahko vključili, smo dobili pritrdilen odgovor, seveda pa o tem odločajo drugi.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.panger@acs.si), ACS

Zamenjava vodilnih oseb v dveh pomembnih ustanovah

Kar na dveh pomembnih tujih ustanovah za izobraževanje odraslih je prišlo do zamenjave direktorjev. Vodenje *Unescovega inštituta za vseživljenjsko učenje – UIL* (<http://www.uil.unesco.org/>) v Hamburgu je 1. junija 2011 prevzel Danec, *Arne Carlsen* (na fotografiji). Pred tem je pridobil bogate izkušnje v nordijski in mednarodni praksi izobraževanja odraslih. Ukvarjal se je z izobraževanjem zapornikov, političnih ubežnikov, brezposelnih pa tudi izobraževalcev odraslih. V zadnjih letih je vodil pomembne danske ter mednarodne ustanove in združenja. Vzporedno je gradil tudi svojo akademsko pot, predaval na številnih univerzah in prejel častni doktorat.

V čast si štejemo, da je med prve njegove zadolžitve sodil nastop na regionalnem posvetu v Ljubljani, o katerem pišemo v naslednjem prispevku.

Carlsen je nadomestil dolgoletnega direktorja, Malijca, *dr. Adama Ouane*, ki je leta 2000 prevzel tedaj še *Unescov inštitut za izobraževanje* in ga vodil skozi težavno obdobje okrepitve in programske pretvorbe. UIL je v tem obdobju potrdil in nadgradil svojo vlogo vodilnega mednarodnega inštituta na tem področju in je med drugim uspešno usklajeval priprave na Šesto mednarodno Unescovo konferenco za izobraževanje odraslih (CONFINTEA VI).

Ime *Nacionalni inštitut za nadaljevalno izobraževanje odraslih (Anglija, Wales) – NIACE* (<http://www.niace.org.uk/>) je tesno povezano z dolgoletnim direktorjem te organizacije, profesorjem *Alanom Tuckettom*, ki se bo letos poleti upokojil. *Tuckett*, ki je vodenje NIACE prevzel že leta 1988 in bil v vseh teh letih ena ključnih oseb tudi v mednarodnem prostoru izobraževanja odraslih, se je ves čas zavedal dvojnega pomena izobraževanja odraslih – za ekonomsko rast in socialno vključenost –, zato je oba vidika skupaj s sodelavci s pridom zagovarjal in udeleževal. Na ACS ga bomo obdržali v spominu kot 'očeta' Tedna učečih se odraslih ter borca za uveljavljanje glasu učečih se.

1. septembra letos ga bo nadomestil *David Hughes*, do zdaj direktor različnih organizacij na področju izobraževanja in prostovoljstva. Po *Tuckettovem* mnenju *Hughes* združuje pretanjen posluš za izobraževanje

odraslih, energijo in strateško vizijo – vse troje je pomembno za uresničevanje poslanstva NIACE v sodobnih razmerah.

Z obema bivšima direktorjema smo imeli številne dragocene stike, ki so omogočili sodelovanje naših ustanov na mnogih področjih. Podobnih priložnosti si želimo tudi pod vodstvom novih direktorjev, od vseh štirih pa si še nadajamo, da bi uspešno bogatili prakso izobraževanja odraslih tudi v prihodnje.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.panger@acs.si), ACS

Regionalni posvet o uresničevanju Belemskega akcijskega načrta v Jugovzhodni Evropi

Že marca smo napovedali, da želi Regionalni urad *dvv international* za Jugovzhodno Evropo (JVE) (<http://www.confintea.dvv-soe.org/>) pod vodstvom dr. Beate Schmidt-Behlau v sodelovanju s slovenskimi partnerji organizirati regionalni posvet o uresničevanju *Belemskega akcijskega načrta* (CONFINTEA VI). Dogodek je bil izpeljan 2. junija 2011 v Ljubljani, in sicer pod pokroviteljstvom slovenskega Ministrstva za šolstvo in šport (MŠŠ) ter v soorganizaciji z Andragoškim centrom Slovenije (ACS). Udeležilo se ga je okrog 40 predstavnikov iz Albanije, Armenije, Belorusije, Bosne in Hercegovine, Češke republike, Črne gore, Hrvaške, Makedonije, Norveške, Kosova, Srbije in Slovenije.

Posvet, ki ga je večje vodila *Ema Perme*, vodja Sektorja za izobraževanje odraslih na MŠŠ, je odprl minister, *dr. Igor Lukšič* (oba na fotografiji). Med drugim je povedal, da so stanovski ministri na nedavnem neformalnem srečanju na ravni EU ugotavljali, da je izobraževanje odraslih še vedno pastorek v izobraževalni politiki. Navedel je nekaj razlogov za to stanje, razpravljal o izzivih in rezultatih izobraževanja odraslih v Sloveniji ter udeležencem zaželel uspešno regionalno sodelovanje.

V nadaljevanju so bili predstavljeni: sistem izobraževanja odraslih v Sloveniji s poudarkom na strategijah in prioritetah (*mag. Vinko Logaj*) ter dosežki in izzivi na Češkem (*mag. Jakub Stárek*), Norveškem (*Graciela Sbertoli*) in v Sloveniji (*mag. Andrej Sotošek*) v odnosu do ključnih prednosti Belemskega akcijskega načrta, ki so: politika, upravljanje, financiranje, udeležba, vključevanje in enakost ter kakovost izobraževanja odraslih. Na posvetu je nastopil tudi *Arne Carlsen*, novi direktor Unescovega inštituta za vseživljenjsko učenje (UIL) (<http://www.uil.unesco.org/>) v Hamburgu. Predstavil je postopek priprav na CONFINTEA VI ter dejavnosti, ki so sledile konferenci, izpeljani decembra 2009 v Braziliji. Trenutno so UIL in članice UNESCO pred nalogo, da države do konca leta pripravijo vmesna nacionalna poročila. V ta namen je posebna usklajevalna skupina pri UIL v sodelovanju z Unescovim inštitutom za statistiko pripravila matrico za sledenje ključnih elementov akcijskega načrta in razvoj kazalnikov, v pripravi so priporočila za pripravo nacionalnih poročil, v nekaterih državah pa so bili organizirani dogodki za popularizacijo CONFINTEA VI. O rezultatih teh dogodkov v JVE so kasneje poročali predstavniki BiH, Kosova, Črne gore, Makedonije in Srbije. *Carlsen* je še pohvalil pobudo za regionalni posvet za JVE, saj je takšno povezovanje smiselno in se uveljavlja tudi drugod po svetu.

V delavničnem delu posveta so udeleženci zavzeto razpravljali o regionalnih možnostih in pobudah, vezanih na prej omenjene teme Belemskega akcijskega načrta. Poročevalka, *Katarina Popović* iz Srbije, je zaključila, da jim je skupna potreba po lobiranju in promociji, zanesljivih metodologijah, sodelovanju in izmenjavi

primerov dobre prakse, standardih na različnih področjih ter združitvi moči na 12-letni poti uresničevanja sklepov CONFINTEA VI.

Informacije o posvetu najdete na naslovu <http://www.acs.si/index.cgi?m=51&id=257>.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.panger@acs.si), ACS

VABIMO

Okrogla miza o izobraževanju kot dejavniku družbene vključenosti

V okviru projekta INCLUD-ED ([osebna izkaznica projekta](#)) organiziramo okroglo mizo z naslovom *Izobraževanje kot dejavnik družbene vključenosti*, ki bo v **petek, 17. junija, ob 11. uri** v seminarski sobi ACS, Šmartinska 134 a, Ljubljana. Tema okrogle mize je neenakost v izobraževanju. Poskusili bomo odgovoriti tudi na vprašanje, kako okrepiti zdravje nižje izobraženih. Vabljeni so gostje iz naslednjih organizacij: Ministrstvo za šolstvo in šport, Inštitut za varovanje zdravja, Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa, Pedagoški inštitut, Center za zdravje in razvoj Murska Sobota, Romsko kulturno in turistično društvo Pušča, Društvo Kralji ulice ter osebe z izkušnjo brezdomstva.

Vabljeni k udeležbi. Izpolnjeno [prijavnico](#) pošljite najkasneje do **srede, 15. junija**, oziroma do zapolnitve prostih mest Nedi Đorđević (E: neda.dordevic@acs.si).

Več informacij lahko dobite pri dr. Nataliji Vrečer (T: 01 5842 580, E: natalija.vrecer@acs.si).

Dr. Natalija Vrečer natalija.vrecer@acs.si, ACS

POMEMBNE PUBLIKACIJE

Cedefop je izdal letno poročilo

Poročilo za leto 2010 odraža srednjeročne prednostne naloge Cedefopa za obdobje 2009–2011, in sicer:

- sooblikovanje evropske politike poklicnega izobraževanja in usposabljanja;
- interpretacija evropskih trendov in izzivov za spretnosti, kompetence in učenje;
- ocenjevanje koristi poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter dvig ugleda letnega.

V prvem delu poročila, ki daje jasen pregled dosežkov v primerjavi z zastavljenimi cilji, so predstavljeni podrobnejši opisi dosežkov v okviru štirih srednjeročnih prednostnih nalog in ustrezni kazalniki, ki kažejo, da je CEDEFOP izpolnil svoje strateške cilje in napredoval v izboljševanju sodelovanja v Evropi na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Poročilo med drugim prinaša tudi podrobnejše informacije o doseženem napredku vseh projektov ter informacije o različnih vprašanjih, kot so med drugim tudi kazalniki uspešnosti 2010.

Celotno poročilo je objavljeno na [spletni strani Cedefopa](#).

Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Gospodarske koristi poklicnega in strokovnega izobraževanja za posameznike

Cedefop je izdal poročilo z naslovom *Gospodarske koristi poklicnega izobraževanja in usposabljanja za posameznike* (*The economic benefits of VET for individuals*).

Poročilo ugotavlja, da vlaganje v sekundarno začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje nudi enake prednosti kot so značilne za terciarno splošno izobraževanje, kjer kot koristi razumejo zaslužek in možnosti zaposlovanja.

Raziskava se osredotoča tudi na obseg, v katerem stalno usposabljanje dopolnjuje začetno poklicno izobraževanje, namesto tradicionalnega pogleda na usposabljanje kot obliko nadomestila za nizko stopnjo osnovne izobrazbe.

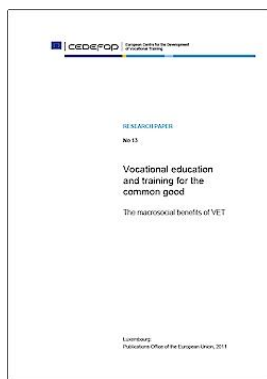
Uporabljena metoda vključuje ekonometrično analizo velike količine primerljivih podatkov, zajetih iz celotne EU. V poročilu je predstavljen tudi problem vzpostavitve vzročnih učinkov poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Da bi razumeli celoten vpliv usposabljanja, skuša poročilo, glede na dostopnost podatkov, razlikovati med začetnim poklicnim izobraževanjem, akademskim izobraževanjem in nadaljnjim usposabljanjem.

Celotna novica je objavljena na [spletni strani Cedefopa](#).

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Poklicno izobraževanje in usposabljanje za skupno dobro

Cedefop je izdal publikacijo z naslovom *Poklicno izobraževanje in usposabljanje za skupno dobro – makrosocialne prednosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja* (*Vocational education and training for the common good – The macrosocial benefits of VET*).

S pomočjo regresijske analize so raziskali, ali poklicno izobraževanje in usposabljanje vpliva na vrsto makrosocialnih prednosti, kot so zdravje, pravice, družbeni red. Vpliv so preizkusili z novo bazo podatkov poklicnega izobraževanja in usposabljanja (1960–1990, na višji in sekundarni ravni) za 21 držav OECD, ki temelji na Green et al. (2006). Analiza še ni dokončna.

Celotno novico lahko preberete na [spletni strani Cedefopa](#).

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

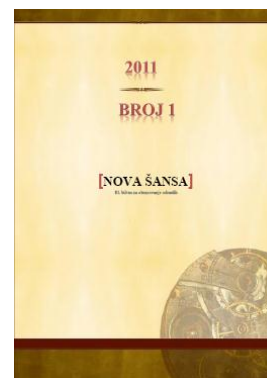

Izšla je prva letošnja številka e-glasila o izobraževanju odraslih Nova šansa

Zavod za izobraževanje odraslih Banja Luke je ob podpori ddv international – Urada v Sarajevu objavil prvo letošnje številko e-biltena *Nova šansa*. Glasilo, ki bo v letošnjem letu izšlo še trikrat, je v [angleškem](#) in bosanskem / hrvaškem / srbskem jeziku ([latinica](#) in [cirilica](#)).

Vir: <http://www.dvv-soe.org/>, marec 2011

Privedila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izšla je prva številka glasila InfoLetter v letu 2011

Glasilo InfoLetter izhaja šestkrat letno v okviru projekta [European InfoNet Adult Education](#), ki ga financira Evropska unija z Grundtvig programom *Vseživljenjsko učenje*. V njem so objavljeni intervjuji, poročila in novice o dogodkih na področju izobraževanja odraslih v Evropi.

[Prva letošnja številka](#) glasila InfoLetter je posvečena Evropskemu letu prostovoljstva.

Vir: <http://www.infonet-ae.eu/>

Povzela: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Poročilo EU o izobraževanju in usposabljanju za leto 2010

Evropska Komisija je objavila redno letno [poročilo EU o napredku na področju izobraževanja in usposabljanja za leto 2010](#). Države članice EU so v zadnjem desetletju izboljšale izobraževalne sisteme na vseh ključnih področjih, vendar so dosegle le enega od petih ciljev, ki si jih je EU zastavila do leto 2010. Izpolnjeno je bilo le merilo uspešnosti na področju števila diplomantov matematičnih, naravoslovnih in tehnoloških ved.

Precejšen, vendar še vedno premajhen napredek je bil dosežen pri zmanjšanju *osipa v šoli* pri mladih (18–24 let), ki opustijo šolanje, ne da bi dosegli srednješolsko izobraževanje. Postavljena ciljna vrednost ne sme presegati 10 % (2000: 17,6 %, 2009: 14,4 %). Najboljše rezultate dosegajo Poljska (5,3 %), Češka (5,4 %) in Slovaška (4,3 %). Za Slovenijo (2008: 5,1 %, 2009: 5,3 %) podatki niso zanesljivi zaradi premajhnega vzorca.

Premajhen napredek je bil dosežen pri enem ključnih kazalnikov na področju izobraževanja in usposabljanja, to je *povečanju števila učencev (20–24 let), ki dokončajo srednješolsko izobraževanje*. Zastavljen cilj je, da

bi imelo dokončano srednješolsko izobrazbo najmanj 85 % mladih (2000: 76,6 %, 2009: 78,6 %). Zmanjšati bi bilo potrebno tudi delež tistih, ki imajo težave z branjem, matematičnimi in naravoslovnimi vedam na manj od 15 %. (2000 (EU 18): 21,3 %, 2009: 20 %). Delež dečkov s tovrstnimi težavami je večji (26,6 %) od deleža deklic (13,3 %).

Do leta 2010 bi moralo biti v vseživljenjsko učenje vključenega v povprečju vsaj 12,5 %, do leta 2020 pa vsaj 15 % delovno aktivnega prebivalstva (2000: 7,1 %, 2009: 9,3 %). Slovenija se po skupnem kazalniku uvršča visoko (2008: 13,9 %, 2009: 14,6 %), najboljše rezultate pa dosegajo Danska (31,6 %), Švedska (22,2 %), Finska (22,1 %).

Izobraževanje in usposabljanje ostajata ključna cilja strategije Evropa 2020. Države članice lahko dosežejo večino od petih meril uspešnosti le, če jim bodo še naprej namenjale veliko pozornosti in bodo učinkovito vlagale v izobraževanje in usposabljanje.

Vir: Eurydice novice, [20. april 2011](#)

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Srečanje ekspertov Evropske komisije za izobraževanje starejših odraslih

V Bruslju se je 28. aprila z odgovornimi iz Direktorata Evropske komisije za izobraževanje odraslih sestala skupina evropskih ekspertov za izobraževanje starejših odraslih: *dr. Teresa Almeida de Pinto* (Portugalska), *dr. Dušana Findeisen* (Slovenija), *Jim Soulsby* (Združeno kraljestvo), *Carmen Stadelhofer* (Nemčija) in *dr. Andrea Waxenegger* (Avstrija).

Na srečanju so udeleženci razpravljali o pomenu prednostnega obravnavanja izobraževanja starejših odraslih v evropskih usmeritvah. Ugotavljali so, da je veliko težav z opredelitvijo ciljnih skupin. Vsi navzoči so se strinjali, da je kronološka starost med vsemi značilnostmi starejših odraslih najmanj pomembna.

Vir: Novice U3 – 8 2011

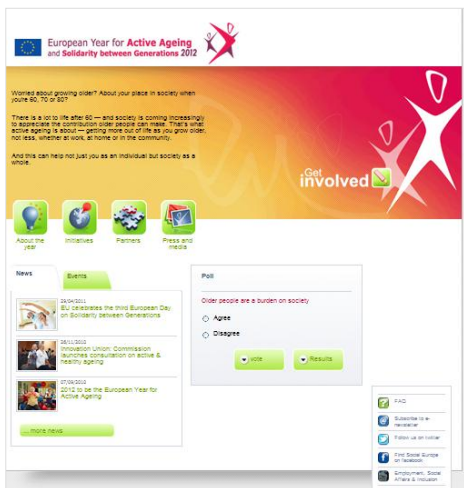
Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Evropska komisija položila temeljni kamen letu dejavnega staranja in solidarnosti med generacijami

Evropska komisija je na pobudo Slovenije v času, ko je ta predsedovala Evropski uniji, uvedla *Dan solidarnosti med generacijami*, ki smo ga letos praznovali tretjič. Pobuda se je kasneje preoblikovala v predlog, zaradi katerega bo leto 2012 proglašeno za *Evropsko leto dejavnega staranja in solidarnosti med generacijami*.

Konferenca *Dejavno staranje in solidarnost med generacijami*, ki se je odvila v Bruslju 29. aprila letos, je pokazala, da si države članice, nacionalne vlade, regionalna in lokalna oblast, sindikati ter velike nevladne

organizacije dejavno starost predstavljajo še drugače kot zgolj podaljševanje delovne dobe in boljšanje delovnih razmer za starejše ter doseganje 75 % zaposlenosti do leta 2020.

Na povabilo Evropske komisije se je konference udeležila *dr. Dušana Findeisen* s Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje, ki je pred tremi leti sodelovala pri snovanju podobne evropske konference, ki je potekala v Sloveniji. Na konferenci v Bruslju so predstavili prvo različico [spletne strani](#) (na fotografiji), posvečene dejavnemu staranju in solidarnosti med generacijami.

[Izčrpno poročilo s konference](#) je pripravila dr. Dušana Findeisen.

Vira: Novice U3 – 8 2011 in <http://ec.europa.eu/social/ey2012.jsp>.

Priredila: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Izšla je četrta številka e-glasila Andragoškega društva Slovenije

Izšla je [aprilska številka ADEESA](#), e-informativnega glasila Andragoškega društva Slovenije, v kateri:

- objavljajo zapis o letni skupščini ADS;
- poročajo o lanskoletnem delu društva in načrtih za naprej;
- objavljajo stališča in pripombe ADS na Belo knjigo o vzgoji in izobraževanju 2011;
- pišejo o trendih internetnega komuniciranja in obveščanja;
- seznanjajo z razvojem koncepta univerz za tretje življenjsko obdobje;
- predstavljajo vlogo kulturnega animatorja v bolnišnicah;
- napovedujejo konferenco o aktivnem staranju in prostovoljstvu v luči vseživljenjskega učenja (konferenca je bila po izidu glasila predstavljena v jesenske mesece);
- vabijo na dve mednarodni konferenci v tujini.

Vir: spletna stran ADS, 10. maj 2011

Povzela: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Novo spletno orodje za zagotavljanje kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

[Novo spletno orodje](#) – razvili so ga strokovnjaki s področja zagotavljanja kakovosti iz 33 evropskih držav, ki sodelujejo v mreži EQAVET – ponuja oblikovalcem politik navodila, kako pristopiti k zagotavljanju kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju. Za doseg cilja – narediti poklicno izobraževanje in usposabljanje v Evropi bolj privlačno – je potrebno zagotoviti, da so tečajji odraz potreb trga dela in da dosegajo današnje visoke standarde kakovosti.

Orodje daje smernice, kako zgraditi in spremljati sistem zagotavljanja kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju. Temelji na primerih različnih pristopov iz držav EU in ponuja pregled nad tem, kaj je bilo že doseženo in kaj bi lahko storili več.

Več o orodju je objavljeno na strani [Evropske komisije](#).

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Prvi statistični podatki o vključenosti odraslih v formalno izobraževanje

Na spletnih straneh Statističnega urada so objavljeni končni podatki o:

- [osnovnošolskem izobraževanju mladine in odraslih v Sloveniji ob koncu šolskega leta 2009/10 in na začetku šolskega leta 2010/11](#),
- [srednješolskem izobraževanju mladine in odraslih ob koncu šolskega leta 2009/10 in na začetku šolskega leta 2010/11](#),
- [vpisu študentov v terciarno izobraževanje v študijskem letu 2010/11](#),
- [diplomantih višjih strokovnih šol in visokošolskih zavodov v letu 2010](#).

Konec šolskega leta 2009/2010 je program **osnovne šole za odrasle** izvajalo 30 ustanov s 127 oddelki. Izobraževanje je obiskovalo 1.517 odraslih udeležencev.

Delež odraslih, vključenih v **srednješolsko izobraževanje**, se je nekoliko znižal. Konec šolskega leta 2009/2010 je bilo v srednješolske izobraževalne programe vključenih 14.039 odraslih, kar predstavlja 1,2 % prebivalstva v starostni skupini 25–64 let. Srednješolsko izobraževanje je konec tega leta uspešno zaključilo 4.129 odraslih, od tega 2.104 žensk in 2.025 moških.

V študijskem letu 2010/2011 se je zmanjšal vpis študentov v **terciarno izobraževanje**. Skupaj se je vpisalo 107.134 študentov, kar je 7.739 študentov manj kot preteklo leto. Manj je vpisanih izrednih študentov na višjih strokovnih šolah in na visokošolskem študiju, upadel pa je predvsem vpis izrednih študentov v študijskih programih s področja Družbenih, poslovnih ved in prava. V letu 2010 je bilo skupaj 19.694 diplomantov, od tega skoraj dve tretjini žensk.

Več podrobnih podatkov o vključenosti odraslih v formalno izobraževanje bomo predstavili v naslednji informaciji Info-mozaika (<http://www.acs.si/Info-mozaik>).

Povzela: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Evropski teden mladih

Od 15. do 21. maja je potekal *Evropski teden mladih*, ki temelji na pobudi *Mladi v gibanju*, strategiji EU za mlade in programu *Mladi v akciji*. V okviru tedna so v vseh državah programa *Mladi v akciji* (skupaj 33) potekale številne dejavnosti, ki so jih usklajevale nacionalne agencije programa.

V sklopu Tedna je Evropska komisija skupaj z Odborom regij, Evropskim mladinskim forumom in mestom Antwerpen, Evropsko prestolnico mladih leta 2011, organizirala dogodke v Belgiji. Predsednik *Barroso* in

komisararka *Vassilioujeva* sta Antwerpen obiskala 17. maja, ko je v okviru pobude *Mladi v gibanju* potekala razprava o visokem šolstvu, mobilnosti, zaposlovanju in podjetništvu. V tem tednu so se po Evropi, tudi v Sloveniji, zvrstili številni drugi dogodki. Ker je *Evropski teden mladih* potekal v *EU–kitajskem letu mladih 2011*, se je nekaterih dogodkov udeležilo tudi do 120 mladih gostov iz Kitajske.

V sklopu Tedna se je v Sloveniji veliko dogajalo, med drugim tudi [Natečaj EuroParlTV: izrazite svojo ustvarjalnost!](#). Vsi zainteresirani lahko svoj videoposnetek na temo *Različnost v Evropi* oddajo do 31. julija 2011.

Vir: spletna stran Eurodesk Slovenija, [11. maj 2011](#)

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Portal Evropsko ogrodje kvalifikacij

Evropska komisija je odprla novo spletno stran – portal Evropsko ogrodje kvalifikacij ([EQF portal](#)), ki je del pobude EU, da bi bile nacionalne kvalifikacije v Evropi bolj pregledne in primerljive.

Trenutno je spletna stran le v angleškem jeziku, postopoma pa bo na voljo v sedemindvajsetih evropskih jezikih. Poleg vseh informacij, ki jih spletna stran ponuja, načrtujejo tudi funkcijo, ki bo omogočila dostop do nacionalnih zbirk podatkov z informacijami o kvalifikacijah.

Vir: http://ec.europa.eu/education/news/news2950_en.htm

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izšle so majske Eurodesk novice

Na spletni strani Eurodesk Slovenija so objavili letošnjo [peto številko](#) Eurodesk novic. V njej so se osredotočili na prostovoljstvo, možnosti za prostovoljno udejstvovanje ter vire s področja prostovoljstva.

V Novi strategiji EU za mlade je Evropska komisija zapisala, da je izkazovanje solidarnosti do družbe s prostovoljstvom za mlade pomembno; je gibal osebnega razvoja, učne mobilnosti, konkurenčnosti, socialne kohezije in državljanstva. Države članice so bile pozvane k uvedbi nacionalnih ukrepov, katerih cilj bo:

- večja podpora prostovoljnih dejavnosti mladih,
- večje priznavanje vloge prostovoljnih dejavnosti v smislu pomembne oblike neformalnega učenja,
- odpravljanje ovir za prostovoljne dejavnosti ter spodbujanje čezmejne mobilnosti mladih.

Prostovoljstvo mladih veliko prispeva tudi k medgeneracijski solidarnosti. Velik pomen prostovoljstva je še posebej izpostavljen v letošnjem Evropskem letu prostovoljstva, Svet EU pa je v svojem priporočilu pozval k odstranitvi ovir za čezmejno mobilnost mladih prostovoljcev.

Vir: spletna stran Eurodesk Slovenija, [1. junij 2011](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Peta letošnja številka NoviSIO

Na Sektorju za izobraževanje odraslih pri Ministrstvu RS za šolstvo in šport so pripravili novo številko glasila [NoviSIO-052011](#).

KOTIČEK JE VAŠ

Stališča in pripombe ADS na osnutek Bele knjige o vzgoji in izobraževanju v RS

Andragoško društvo Slovenije (ADS) je 21. aprila 2011 organiziralo razpravo o osnutku besedila Bele knjige o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji 2011 (BK), ki jo je konec marca dal v javno razpravo minister za šolstvo in šport, *dr. Igor Lukšič*.

Na kaj smo opozorili v razpravi? V tej novici povzemam le poglobljena stališča, podrobnosti pa so bralcu na voljo na [spletnih straneh ADS](#) in v nekoliko bolj zgoščeni obliki v aprilski številki e-informativnega glasila ADEES:

- Temeljno izhodišče BK tudi tokrat ni koncept in strategija vseživljenjske učenjske poti, kar je očitno tako iz uvodnega poglavja *Strateški izzivi in usmeritve vzgojno-izobraževalnega sistema* kot iz celotnega besedila.
- Besedilo se večidel nanaša na vzgojo in izobraževanje otrok in mladine ter njuno organizacijo v šoli. Izobraževanje odraslih je, tako kot v BK iz leta 1995, obravnavano le ali večidel le v posebnem poglavju *Predlog zasnove izobraževanja odraslih v BK o vzgoji in izobraževanju v RS*. Tako se ga vsebinsko ne upošteva v poglavju o splošnih načelih, ki veljajo za celotno vzgojo in izobraževanje, niti se ga ne povezuje z drugimi področji in razsežnostmi vzgoje in izobraževanja.
- BK ne upošteva nekaterih področij vzgoje in izobraževanja, za katere Ministrstvo za šolstvo in šport ni pristojno – ne vključuje visokošolskega izobraževanja, pretežno pa opušča tudi obravnavo izobraževanja za potrebe trga dela.
- Pripravljalci besedila so na nekem mestu v poglavju *Strateški izzivi in usmeritve...* odrasle umestili med »ranljive družbene skupine«, kot so »priseljenci, osebe iz socialno in kulturno manj spodbudnega okolja in osebe s posebnimi potrebami«. Če upoštevamo očitno naravnost dokumenta, ki privilegira otroke in mladino ter šolo, ne gre za spodrseljaj, temveč se v tem zrcali globoko vsajen odnos do izobraževanja odraslih v glavah sestavljavcev besedila, ki se pretežno ukvarjajo s pedagogiko in šolskim izobraževanjem otrok in mladine.
- Sicer je v poglavju *'Predlog zasnove izobraževanja odraslih v BK o vzgoji in izobraževanju v RS'* izobraževanje odraslih obravnavano temeljito, kot specifično, obsežno in raznovrstno področje vzgoje in izobraževanja, kar bi moralo biti pravo izhodišče tudi za oblikovalce politike vzgoje in izobraževanja, da

bi ga ustrezno umestili v sistem v skladu s strategijo vseživljenjskosti učenja, ki smo jo v Sloveniji formalno sprejeli v letu 2007. V poglavju je zelo dobra in pregledna analiza stanja izobraževanja odraslih, njene ugotovitve pa bi bilo mogoče uporabiti, da bi izčistili, dopolnili in okrepili besedilo na posameznih mestih, in ga s tem še nekoliko zboljšali (denimo pri opredeljevanju ciljev izobraževanja odraslih). V ADS se strinjamo s pripombo in predlogom, ki ga je sprejela Komisija za spremljanje izvajanja nacionalnega programa izobraževanja odraslih na svoji seji v aprilu 2011, da je treba predvideti medresorski organ, ki bo pokrival in usklajeval vsa področja izobraževanja odraslih, tudi visokošolsko.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

Pismo in sporočilo dr. Janezu Kreku

Izhajajoč iz načina, kako so se na Ministrstvu za šolstvo in šport lotili priprave *Bele knjige o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji* (BK), je Andragoško društvo Slovenije (ADS) poslalo predsedniku Nacionalnega strokovnega sveta za pripravo Bele knjige o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji (NSS), dr. Janezu Kreku, pismo (v celoti je objavljeno na [spletnih straneh ADS](#)), v katerem ga opozarja, da pri pripravi BK ni bilo zagotovljeno zadostno in ustrezno sodelovanje predstavnikov andragogike in izobraževanja odraslih. Pri pripravi BK so bili zastopniki izobraževanja odraslih omejeni le na delo v Področni strokovni skupini (PSS) za izobraževanje odraslih. Na drugih področjih jih ali sploh ni bilo ali pa so bili povsem v manjšini. Tako sploh niso bili zastopani v PSS za načela v vzgoji in izobraževanju, za osebe s posebnimi potrebami, za izobraževanje strokovnih delavcev in njihov profesionalni razvoj, za zasebno šolstvo, ni pa jih bilo tudi v PSS za osnovno šolo in gimnazije. NSS, ki je strokovno vodila projekt (šteje 18 članov), je sestavljalo kar 90 odstotkov oseb, ki se ukvarjajo predvsem z izobraževanjem otrok in mladine, v njem je bila le ena predstavnica izobraževanja odraslih.

Po končani javni razpravi smo zvedeli, da so bili pripombe in predlogi ADS poslani le PSS za izobraževanje odraslih, ne pa tudi drugim strokovnim skupinam, čeravno so se naše pripombe nanašale tudi, ali predvsem nanje. To je bil povod, da smo poslali pismo dr. Janezu Kreku, v katerem smo ga prosili, da oblikovalci besedila BK v nadaljnjem procesu priprave tega dokumenta upoštevajo stališča in pripombe ADS na vseh področjih, ki jih obravnava, in ne le v PSS za izobraževanje odraslih. Ta pobuda je bila konkretizirana tudi v dopisu Sekcije ADS za osebe s posebnimi potrebami, saj v PSS za osebe s posebnimi potrebami naših pripomb niso prejeli in jih tako niso mogli upoštevati pri nadaljnjem oblikovanju besedila.

Dr. Janezu Kreku smo predlagali, da v nadaljnjem postopku priprave BK napako popravijo tudi tako, da praviloma v obravnavo pripomb in predlogov iz javne razprave v vsaki PSS povabijo tudi predstavnika (strokovnjaka) za izobraževanje odraslih.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

Pogovor predstavnikov ADS z rektorjem ljubljanske univerze

20. maja letos je rektor Univerze v Ljubljani, prof. dr. Stane Pejovnik, ustregel želji vodstva ADS in na pogovor sprejel predstavnika društva, Olgo Drogenik in Zorana Jelenca. V razgovoru smo mu predstavili neugodno stanje v raziskovalni dejavnosti na področju izobraževanja odraslih in andragogike ter v visokošolskem izobraževanju odraslih v Sloveniji.

V pogovoru, za katerega si je vzel kar uro svojega časa, je rektor pokazal izredno zanimanje za predlagano tematiko, saj Univerza v Ljubljani pripravlja strategijo, v kateri želi rektor temeljito obravnavati tudi problematiko izobraževanja odraslih v visokem šolstvu. Spričo tega je izrazil zadovoljstvo, da smo se sestali, in poudaril, da smo prišli k njemu ravno pravi čas.

Tudi sklepi pogovora so spodbudni, saj nas je rektor podprl v tem, da:

- se sestanemo z ministrom za visoko šolstvo, ki se mu želi pridružiti tudi sam (pri ministru nas bo priporočil);
- prihodnje leto organiziramo strokovno konferenco o visokošolskem izobraževanju odraslih v Sloveniji;
- se pospešijo možnosti raziskovalnega dela na področju izobraževanja odraslih in andragogike (zanimivo je njegovo razmišljanje o obnovi delovanja Centra za razvoj univerze, saj se čuti tudi pomanjkanje raziskav in spremljanja razvoja univerze).

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

NE PREZRITE

Javno povabilo za sofinanciranje projektov programa Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih 2011

Na spletni strani Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije je bil 3. junija objavljen razpis za sofinanciranje usposabljanj in izobraževanj zaposlenih v mikro, malih, srednjih in velikih podjetjih.

Namen javnega povabila je spodbujanje izobraževanja in usposabljanja zaposlenih. Javno povabilo delodajalce spodbuja, da začnejo sistematično vlagati v zaposlene in tako v skladu s potrebami na trgu dela odpravijo strukturna neskladja in izboljšajo usposobljenost človeških virov ter povečajo mobilnost in zaposljivost.

Ponudbe lahko ponudniki vložijo od objave javnega povabila do podelitve sredstev oziroma najpozneje do 31. julija 2011.

Dokumentacija, prijavitni obrazec in natančnejše informacije so objavljene na [spletni strani Sklada](#).

Povzela: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Learning through experience: developing international and regional research agendas for researching prior learning (RPL), CRLI International Symposium in Lifelong Learning (Izkustveno učenje: razvoj mednarodnih in področnih območnih načrtov za raziskovanje že pridobljenega znanja, CRLI mednarodni simpozij o vseživljenjskem učenju)

Glasgow, Škotska, 23. in 24. junij 2011

Simpozij organizira Raziskovalni center za vseživljenjsko učenje (Centre for Research in Lifelong Learning – CRLI), ki ima sedež v Glasgow Caledonian University v Glasgowu na Škotskem. Informacije o simpoziju dobite na CRLI, Glasgow Caledonian University, Room MS010, Milton Street, Glasgow G4 0BA (T: +44 141 273 1340, F: +44 141 273 1331, E: <http://www.crl.org.uk/>).

International Conference on Education and Social Integration of Vulnerable Groups (Mednarodna konferenca o izobraževanju in socialni integraciji ranljivih skupin)

Thessaloniki, Grčija, 24. do 26. junij 2011

Konferenco organizirajo Oddelek za izobraževalno in socialno politiko Makedonske univerze, Thessaloniki, Terapevtski center za odvisnike iz Aten ter Psihiatrični oddelek Kalifornijske univerze, San Diego. Glej <http://afroditi.uom.gr/eiconf2011/>.

FACE Annual Conference Lifelong Learning and Community Development (Letna konferenca Foruma za dostopnost in nadaljevalno izobraževanje: Vseživljenjsko učenje in skupnostni razvoj)

Glasgow, Škotska, 29. junij do 1. julij 2011

Konferenco bo gostila Univerza v Glasgowu, točneje, njen Center za raziskovanje in razvoj izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja. Informacije najdete na <http://www.f-a-c-e.org.uk/conferences.html>.

International Doctoral Summer School Theorising the Political and Ethical in Doctoral Research in Education

(Mednarodna doktorska poletna šola Teoretiziranje o političnem in etičnem v doktorskem raziskovanju vzgoje in izobraževanja)

Stirling, Škotska, 3. do 7. julij 2011

Ta, dokaj specifična tema je namenjena predvsem študentom na doktorski stopnji iz Združenega kraljestva in tujine, ki se v svojih projektih ukvarjajo z etičnimi in političnimi vidiki izobraževalnega procesa. Spletna stran poletne šole je <http://www.ioe.stir.ac.uk/research/DoctoralSummerSchool.php>.

Facilitation skills for everybody
(Veščine moderiranja za vsakogar)
Ljubljana, Slovenije, 4. do 9. julij 2011

Za trening z mednarodno udeležbo je na voljo še nekaj prostih mest. Več informacij, program in prijave najdete na spodnji povezavi: <http://www.acs.si/index.cgi?m=3&id=673>.

41st Annual SCUTREA Conference
(41. Stalna konferenca o univerzitetnem izobraževanju odraslih in raziskovanju univerzitetnega izobraževanja odraslih)
Lancaster, Anglija, 5. do 7. julij 2011

Letošnja konferenca ima dolg in nekoliko zapleten naslov – Vzpostavljanje in ohranjanje mednarodnih stikov: Raziskovanje učnih možnosti za študij ustvarjalnega razumevanja poučevanja in raziskovanja pravičnosti in dostopnosti. Gosti jo Cartmel College, University of Lancaster. Več informacij na <http://www.scutrea.ac.uk/>.

European Summer University FREREF 2011: A European Summer University for Developing Lifelong Learning: Why?
(Evropska poletna univerza FREREF 2011: Evropska poletna univerza za razvijanje vseživljenjskega učenja: Zakaj?)
Neuchatel, Švica, 29. do 31. avgust 2011

Konferenco organizira Fundacija evropskih regij za raziskovanje, izobraževanje in usposabljanje iz francoskega Lyona (Fondation des Régions européennes pour la Recherche, l'Éducation et la Formation – FREREF). Glej http://www2.unine.ch/freref/page-7307_en.html.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

Sporočamo vam, da bo knjižnica ACS zaradi dopusta zaprta od 18. julija do 12. avgusta. Želimo vam prijetno počitnikovanje!

KONFERENCA o kariernem coachingu (1 ; Ljubljana ; 2010)

Karierni coaching [Elektronski vir] : zbornik prispevkov udeležencev usposabljanja za karierne coache (Šola za coache, generacija 2009) / Marko Kerševan ... [et al.] ; uredila Karmen Šemrl. - El. knjiga. - Ljubljana : Glotta Nova, 2010. - 1 el. optični disk (CD-ROM) ; 12 cm. - Dostopno tudi na: http://www.kariernicenter.si/ckkonferenca/tl_files/2010/Zbornik-prispevkov-konferenca-final.pdf

KOSOVA : national report on the development and state of the art of adult learning and education. - Sarajevo : ddv international, SEE Regional Office, 2008. - 42 str. : preglednice ; 30 cm

LEARNING to change? : the role of identity and learning careers in adult education / Barbara Merrill (ed.). - Frankfurt am Main (etc.) : P. Lang, cop. 2009. - 251 str. : ilustr. ; 21 cm. - (European studies in lifelong learning and adult learning research, ISSN 1860-787X ; vol. 5)

LETNI posvet o izobraževanju odraslih (2010 ; Maribor)

Usmeritve razvoja in izzivi / Letni posvet o izobraževanju odraslih 2010, 30. november in 1. december, Maribor ... - Spletno mesto. - Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo in šport, 2010. - Način dostopa (URL): <http://pro.acs.si/lp2010/prispevki/>

MCNAIR, Stephen

CONFINTEA VI : United Kingdom national report : national report on the development and state of the art adult learning and education (ALE). - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), cop. 2008. - 133 str. : graf. prikazi, preglednice, zvd. ; 29 cm. - Dostopno tudi na: http://www.unesco.org/fileadmin/MULTIMEDIA/INSTITUTES/UII/confintea/pdf/National_Reports/Europe%20-%20North%20America/United_Kingdom.pdf

MEDIĆ, Snežana

Development and state of the art of adult learning and education in Serbia : confintea VI - 6th International Conference on Adult Education / Snežana Medić, Katarina Popović, Marjana Milanović. - Beograd : Društvo za obrazovanje odraslih, 2008. - 54 str. : preglednice, graf. prikazi ; 30 cm. - Sorodni elektronski vir:

http://www.unesco.org/fileadmin/MULTIMEDIA/INSTITUTES/UII/confintea/pdf/National_Reports/Europe%20-%20North%20America/Serbia.pdf

MODERNISING vocational education and training : fourth report on vocational education and training research in Europe: background report / [prepared by] Cedefop. - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2008-2009. - 3 zv. (318; 292; 279 str.) : preglednice, graf. prikazi ; 30 cm. - (Cedefop Reference series ; 69-I (vol. 1)) (Cedefop Reference series ; 70 (vol. 2)) (Cedefop Reference series ; 71 (vol. 3)). - Dostopno tudi na: http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/3050_en.pdf (vol. 1) Dostopno tudi na: http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/3050_II_en.pdf (vol. 2) Dostopno tudi na: http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/3050_3_en.pdf (vol. 3).

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Knjižnica ACS je za obiskovalce odprta

- v sredo in petek od 10. do 12. ure

- v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure

Fond knjižnice je uvrščen v COBISS/OPAC kooperativni online bibliografski sistem.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Izvršna urednica: Nevenka Kocijančič (T: 01 5842 595, E: nevenka.kocijancic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS; Sonja Klemenčič, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zagamajster | Jezikovni pregled: Nevenka Kocijančič | Računalniška postavitev: Klemen Zajec | Korektorja: Peter Monetti, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

